

2021-04-29

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Johan Palm
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

HSN/525/2021

Yttrande avseende remiss av långsiktig utvecklingsplan miljö

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över den reviderade Långsiktig utvecklingsplan för miljö.

Långsiktiga utvecklingsplaner är planer som beskriver vad som ska genomföras under en tolvårsperiod. Planerna upprättas för områden där det finns behov av en längre planeringshorisont. De utgår från policyer, vision och övergripande strategidokument och planer. Planerna fastställs av regionfullmäktige och ska revideras vart fjärde år. I varje plan ska det finnas en beskrivning om hur planen ska utvärderas och följas upp.

Enligt Långsiktig utvecklingsplan för miljö (RS/63/2015) ska planen revideras vart fjärde år, det första året i respektive mandatperiod. Den senaste revideringen genomfördes 2015 och arbetet med en ny reviderad plan påbörjades under 2019. Arbetet med revideringen har försenats, men nu presenteras ett förslag till remissversion.

Styrelsen utsåg Karin Thomasson (MP), Håkan Nilsson (C) och Robert Uitto (S) som politisk styrgrupp för arbetet. När styrgruppen hade tagit fram ett utkast med reviderade mål och aktiviteter skickades förslaget till en rad olika verksamheter inom regionen som är berörda av LUP miljö för att fånga upp synpunkter. Flera av verksamheterna ligger inom Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden och andra som ligger inom Regionstyrelsen verksamhetsområde, Staben, vilka utgör stöd till hälso- och sjukvården. Några av de som fått LUP miljö för att lämna synpunkter är hälso- och sjukvårdsdirektör, läkare för miljö, fastighet, hjälpmedels- och materialenheten, krisberedskap, säkerhet och miljö, produktionsköken, personalavdelningen, ekonomiavdelningen och upphandling, De synpunkter som inkom har beaktats i nuvarande remissunderlag.

Inom miljöområdet händer det kontinuerligt mycket, både vad gäller vetenskapliga belägg för konsekvenser för miljö och hälsa och även vad gäller möjliga lösningar på

miljöutmaningarna. Efter senaste revideringen har Sverige till exempel antagit en ny klimatlag, regionen har satsat på laddbara fordon m.m. så såväl nuläge som möjliga mål och lämpliga aktiviteter har behov av översyn och uppdatering till de förutsättningar och utmaningar som finns i dagsläget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, konsekvenser

Förslaget till LUP Miljö innehåller en rad mål och aktiviteter som på olika sätt berör Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.

De övergripande målbilderna är mycket breda och tillåtande i sin skrivning men pekar ändå en tydlig riktning där Region Jämtland Härjedalen som stor aktör ska vara drivande och ett föredöme i arbetet för en hållbar utveckling. Såväl nationellt som inom EU är det också uttalat att offentlig verksamhet bör gå före och vara föredömen i miljöarbetet.

Det är tydligt att ambitionen är att verksamheterna ska sträva efter att välja tekniska, ekonomiska och hälsofrämjande lösningar med största möjliga miljöhänsyn för att nå en långsiktig hållbar utveckling såväl ur ekologiskt, socialt som ekonomiskt perspektiv.

De enskilda målbilderna, målbild arbetssätt, preciserade etappmål och aktiviteter känns väl avvägda mot bakgrund av de övergripande målbilderna. LUP miljö innehåller en rad olika nivåer. Här skulle dock dessa olika nivåer och innehåll behöva förenklas för att åtgärderna och konsekvenserna ska bli mer tillgängliga.

Bedömningen är dock att den samlade arbetsinsatsen kopplat till samtliga målbilder, arbetssätt, etappmål och aktiviteter kommer att bli en utmaning för hälso- och sjukvårdsnämnden. Arbetet kommer att kräva tydliga prioriteringar och i vissa delar omfördelning av resurser inom verksamheterna vilket även lyfts som en stor utmaning i LUP miljö.

För hälso- och sjukvårdsnämnden innebär LUP miljö bland annat förväntningar på att verksamheten ska medverka i referensgrupper i upphandlingar, i ökad utsträckning ersätta engångsprodukter med flergångsprodukter, se över förbrukning av produkter och material för att minska åtgången, minska resandet genom prioritering av distanslösningar, i ökad utsträckning övergå till material som kan återvinnas istället för att gå till förbränning samt ajourhålla kunskap i miljöfrågor i den egna organisationen.

Att genomföra ett långsiktigt arbete med att minska miljö- och klimatpåverkan i verksamheten kommer att kräva resurser både kort- och långsiktigt. Det är också viktigt att påpeka att flera av insatserna troligen kommer att minska kostnaderna.

Ett viktigt förändringsarbete som bedrivits under flera år handlar om att minska resandet och miljöpåverkan utifrån det och genom den förändringen samtidigt minska kostnaderna. Här har en stor förändring skett senaste året vilket bör ha påverkat ekonomin positivt kopplat till resande.

Den slutliga bedömningen är att det är viktigt att LUP Miljö på ett tydligt sätt lyfts i samband med mål- och budgetprocessen för att de arbetssätt, etappmål och aktiviteter som finns kopplat till LUP Miljö ska kunna prioriteras både ekonomiskt och verksamhetsmässigt i förhållande till övriga delar som Hälso- och sjukvårdsnämnden har behov av att prioritera i sin budget och verksamhet. Detta gäller inte enbart LUP miljö utan övriga styrande dokument, där det är viktigt att försöka få en tydlig hierarki för att därigenom kunna göra prioriteringar utifrån tillgängliga resurser.

Regiondirektörens förslag

Förvaltningens tjänsteskrivelse antas som Hälso- och sjukvårdsnämndens eget yttrande.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Johan Palm
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Regionstyrelsen